

Parallelsamfundsproblematikker i skoleregi - Vigtig viden

Læseguide

Formålet med denne pjece er at hjælpe kommuner og skoler med deres besvarelse af styrelsens spørgsmål i anmodning om redegørelse og evt. indkaldelse til møde.

Hvad kan du tage med fra pjecen?

- Begrebsafklaring af parallelsamfundsproblematikker
- Eksempler på forebyggende, identificerende og håndterende indsatser og aktiviteter i skolen og i kommunen
- Eksempel på model for kapacitetsopbygning til at forebygge, identificere og håndtere parallelsamfundsproblematikker
- Henvisninger til relevante vejledninger og videoer.

Hvad er parallelsamfundsproblematikker?

Hvad er et parallelsamfund?

Parallelsamfund er ikke en entydig størrelse, der stringent kan afgrænses og defineres.

Et parallelsamfund kan være et fysisk og mentalt isoleret samfund, som følger egne regler, normer og værdier, som har tendens til at lukke sig om sig selv, og som i nogle tilfælde heller ikke ønsker fuldt ud at blive en del af det danske samfund.

For børn kan det betyde en opvækst præget af isolation fra det omgivende samfund i en passivkultur (jf. "Parallelsamfund i Danmark", Økonomi- og Indenrigsministeriets Økonomisk Analyse nr. 30, februar 2018).

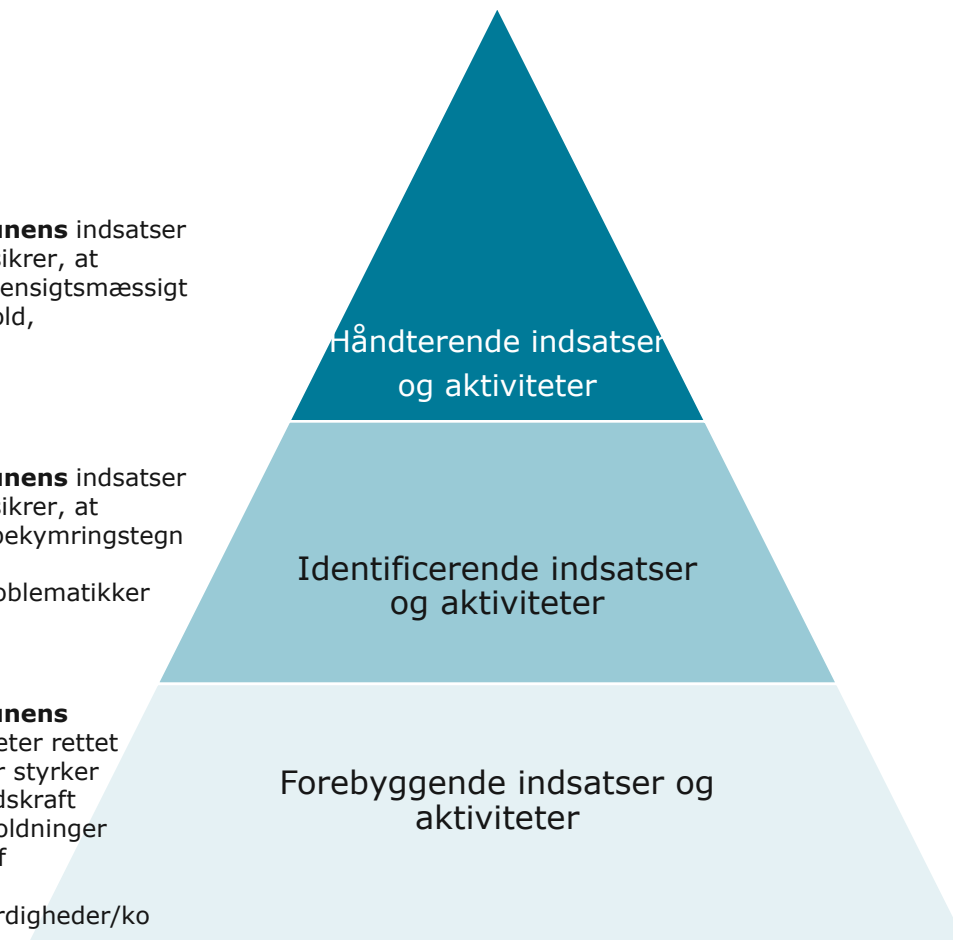
Hvilke bekymringstegn kan der forekomme i skoleregi?

- Utrygge undervisnings- og læringsmiljøer; unødigt meget uro, stærke negative relationer, uforløste konflikter, mobning, social isolation og eksklusion, dårlig og negativ omgangstone
- Ringe tillid til det omgivende samfund og/eller oplevelse af diskrimination blandt grupper
- Vold og/eller hærværk mod bestemte grupper i samfundet
- Kriminalitet, social marginalisering og negativ social kontrol.

Skolen og kommunens indsatser og aktiviteter, der sikrer, at personalet agerer hensigtsmæssigt i situationer med vold, ekstremisme mm.

Skolen og kommunens indsatser og aktiviteter, der sikrer, at personalet kender bekymringstegn og kendetræk ved parallelsamfundsproblematikker

Skolen og kommunens indsatser og aktiviteter rettet mod alle elever, der styrker elevernes modstandskraft overfor ekstreme holdninger gennem opøvelse af demokratiske og medborgerskabsfærdigheder/kompetencer

Figur 1: Forebyggelsestrekant

Hvordan forebygger, identificerer og håndterer kommunen og skolen parallelsamfundsproblematikker?

1. Indsatser og aktiviteter i skolen, der forebygger

Fx:

- Lærere og pædagoger planlægger undervisning ud fra fællesskabende didaktikker og har det som fast punkt til team eller fag-gruppemøder
- Lærere og pædagoger har et fælles sprog for demokratisk dannelse og arbejder bevidst med demokratiske kompetencer/færdigheder i undervisningen

Hvorfor er det vigtigt at forebygge?

- Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati

2. Indsatser og aktiviteter i skolen, der identificerer

Fx:

- Tilbagevendende kurser for medarbejdere og ledelse om kendetræk på risikoadfærd
- En klasse-konference med overblik over alle elever, ud fra bestemte kategorier
- Elevsamtaler med alle elever

Hvorfor er det vigtigt at identificere?

- Viden og systematik højner muligheden for at identificere bekymringer, så man kan handle rettidigt

3. Indsatser og aktiviteter i skolen, der håndterer

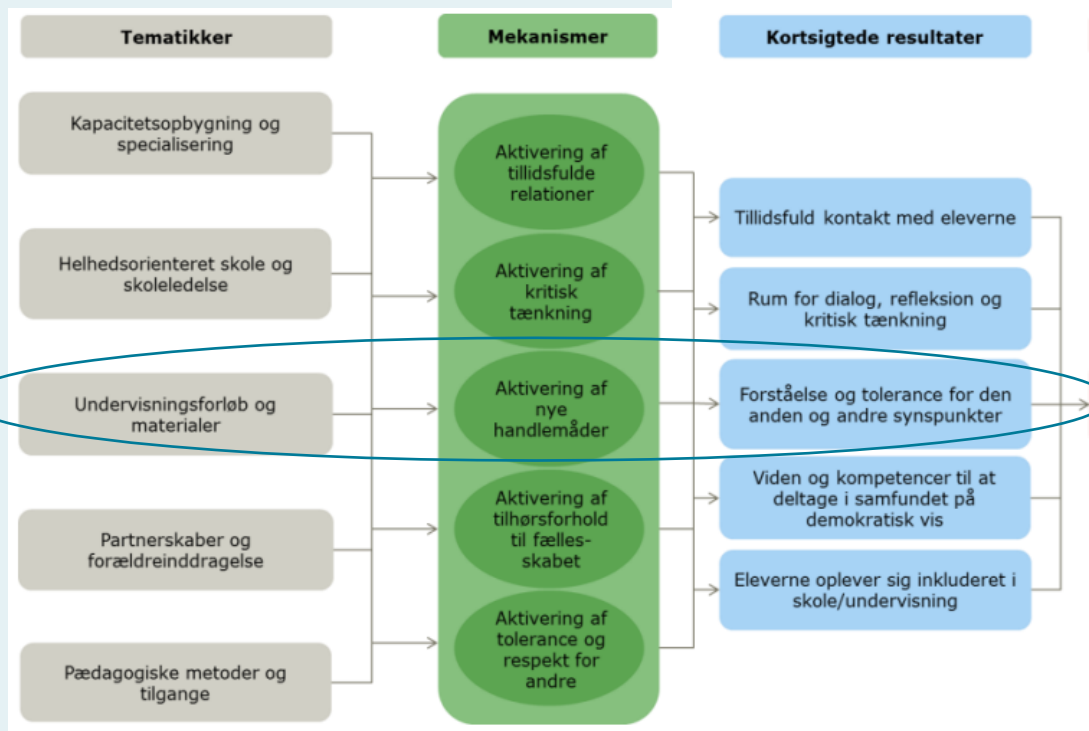
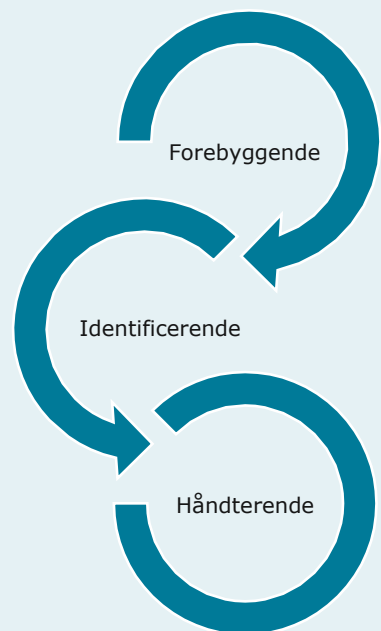
Fx:

- Udvikle lokale handleplaner
- Systematisk og tværgående forankret registrering af tilfælde af negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter mm.
- Kurser/oplæg i beredskabsplaner, underretninger og samarbejde med SSP

Hvorfor er det vigtigt at håndtere?

- Viden og fælles tilgang til håndtering af hændelser/bekymringer betyder mere hensigtsmæssige reaktioner fra personalet i de nødvendige situationer

Eksempel på model for kommuner og skolars kapacitetsopbygning til at forebygge, identificere og håndtere parallelsamfundsproblematikker

Langsigtede resultater

Skolen har opbygget en kapacitet, hvor der arbejdes systematisk

Figuren viser fx, at det i et givent undervisningsforløb ikke er elevens deltagelse i forløbet eller forløbet i sig selv, der virker, men det faktum, at forløbet aktiverer en refleksion hos eleven omkring blandt andet livsanskuelse og selvforståelse eller en større forståelse og empati for den anden

Relevante vejledninger og videoer

Vejledninger

- [Sikkerhed og kriseberedskab – råd og vejledning til skoler og uddannelsesinstitutioner \(uvm.dk\)](#)
- [Forebyg og håndter vold og trusler \(uvm.dk\)](#)
- [Litteraturstudie om forebyggelse af radikalisering i skoleregi | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](#)

Videoer

1) Tryghed og trivsel i undervisningsmiljøet -

Opmærksomhed på ekstremisme i skoler og uddannelser

<https://vimeo.com/user11823389/review/837901443/5bc87b9fc7> Password: Modul-1

2) Bekymringstegn og handlemuligheder -

Opmærksomhed på ekstremisme i skoler og uddannelser

<https://vimeo.com/user11823389/review/838203491/6282dbadbb> Password: Modul-2

3) Hvad siger forskningen? - Opmærksomhed på ekstremisme i skoler og uddannelser

<https://vimeo.com/user11823389/review/837885876/f4d8a98df6> Password: Modul-3